Година I. Бабадагъ, понедѣлникъ 31 декемврий, 1917 г. Брой 81

АБОНАМЕНТЪ:
За България, за 6 м. — 7 л.
За странство „ „ „ — 14 л.
Единъ брой 10 ст.

ВѢСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ОБЯВЛЕНИЯ:
На IV стр. 15 ст. на кв. см

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ

Излиза понедѣлникъ, срѣда и петъкъ

251 Градската библиотека Варна

1918 година. — Единъ адресъ на тулчанци до Гладстона въ 1877 г. — Такевъ, нашия и чуждия печатъ за Добруджа. — Ходътъ на мирнитѣ прѣговори. — Австрийската преса за прѣговоритѣ. — Положението въ Русия. — Френската камара за Русия. — Привѣтствия до добруджанския съборъ. — Гласътъ на добруджанцитѣ и пр.

П. Тодоровъ.

1918 година.

Срѣднощь камбанния звонъ ще възвѣсти на цѣлъ свѣтъ новата година. Милиони сърдца ще трѣпнатъ, милиони души ще въздихнатъ. И утрѣ ний ще посрѣщнемъ новата година далечъ отъ сѣмейнитѣ си огнища, далечъ отъ прѣгръдкатѣ на своитѣ близки. Още една сълза ще се изтъркули по измжченитѣ ни бузи и въздишкитѣ ще отнесатъ нашата тжга, за да облегчатъ измжченитѣ ни души. При всѣ това, обаче единъ тежѣкъ камъкъ ще падне отъ нашитѣ сърдца, защото новата година ни носи нова утѣха и надежда.

Терзани въ миналото отъ нескончаеми борби за право, ний, българитѣ, днесъ привѣтствуваме 1918 г. съ видимо облегчение. Слѣдъ едно 500 годишно непоносимо робство, обрѣкохме цѣлия си 40 годишенъ свободенъ животъ на борби съ една извършена въ Берлинъ неправда. Водихме 3 войни, обаче, националнитѣ ни въжделения си останаха единъ блѣнъ; родни земи нижкаха подъ непоносимия ярежъ на алчни и коварни съсѣди. Кървавитѣ жертви бѣха недостатъчни да прѣмахнатъ непоносимото нещастие; малки и голѣми бѣха си дали дружна ржка и запечатаха съ цѣлувки на уста клѣтвата си да ни унищожатъ. Всичко около насъ бѣ се здушило въ явна или потайна война противъ българщината и бѣше обрѣкло нашето родно плѣме на уничтожение, защото викахме за въздухъ подъ общото небе и искахме да живѣемъ, като равни чада на земята-майка.

Клети разочарования ни душѣха едно подиръ друго; страшната орисия ни газеше. Като че ли за измжчения народъ нѣмаше да изгрѣе свѣтлата звѣзда, нѣмаше да се усмихне щастието! Неволитѣ се нижеха, но духътъ неотпадаше. Въ нещастията си ний се крѣпѣхме съ вѣрата въ нашето право и висшата справедливость.

Днитѣ се редѣха, борбата не отслабваше. Твърдостьта на нашия характеръ бѣ гранитна, защото се окрилише отъ завѣтитѣ на падналитѣ въ миналото на народното дѣло борци. Духътъ не падаше въ униние; въ днитѣ на нещастието той добиваше все по-новъ и по-силенъ полѣтъ. Клѣтвата на съсѣди не ни сломяваше; ний чакахме да изгрѣе нашата звѣзда, за да развѣемъ свититѣ си за по-добри дни знамена. Живѣхме съ копнежътъ да обединимъ разпръснатата си отъ коварници родна челядь, готови на нови кървави жертви, на нови жестоки изпитания. Чувствувахме, че ний, които народни врагове, незаслужено обвиняха, като вѣчни размирници на Балканитѣ, трѣбва да се обединимъ, за да не умрѣмъ въ ничтожностьта на своята несъвършена самостойность. Трѣбваше да накажемъ прѣстжпнитѣ грабители на нашата народна плъть, за да живѣемъ. Епична борба за сжществуване, на страната на които стоеше правото и морала!

Настжпиха очакванитѣ дни. Прѣди 2 и половина години измжкнахме едва засъхналия си отъ кърви мечъ и го хвърлихме въ кжпонитѣ на кръвожадния Марсъ. Окрилени отъ вѣрата въ нашето право дѣло, крѣпени отъ полувѣковни стрѣмежи за освобождение на родни кътове, ограбени подло отъ алчни съсѣди, ний се хвърлихме безавѣтно въ страшната борба.

Нашето дѣло успѣ, защото то бѣ свѣто и божественно. Повалихме едно слѣдъ друго нашитѣ кръстени въ изневѣра съсѣди и оповѣстихме свободата на роднитѣ кътове Македония, Добруджа и Поморавия. Влѣнътъ ни се осжществи, копнежитѣ ни добиха реална форма. И заради това ний, макаръ и да сме все тъй далечъ отъ сѣмейнитѣ си огнища, далечъ отъ своитѣ близки, не падаме въ отчаление, тжгата не може да надвие на нашата радость за изпълненъ дългъ къмъ родината. Ний продължаваме да стоимъ бодро на своя пость, защото градимъ спокойствието и щастието на своитѣ дѣца.

1918 година ни заварва на нашитѣ бойни постове, на нашитѣ мѣста, като стражъ на скжпото ни отечество, възгордени, че сме се родили българи, като какевто и искаме да живѣемъ. Ний посрѣщаме новата година, опрѣли желѣзнитѣ си гърди на Бѣло-море, Дунава и Морава, нашитѣ копнени отъ полувѣкъ естествени граници. Съ кървитѣ си изградихме щастието на България и събрахме разпръснатата си народна челядь. Днесъ всички дѣца на родната земя се радватъ на животворящото слънце — свободата, която грѣе отъ гордата Бабуна до мжтния исторически Дунавъ. Българското плѣме е обединено за винаги.

Съ тая свѣтла надежда ний посрѣщаме третата нова година на бойнитѣ полета. Тя ни заварва въ Брестъ-Литовскъ на частична мирна конференция съ сѣверния валякъ, който даваше неизчерпаемата жива сила на нашитѣ врагове.

Първата стжпка е вече направена, а тя нѣма да бжде послѣдна. Слѣдъ Русия иде Италия, послѣ Франция и най-сетнѣ непрѣклонния Албионъ. Проказата мори, едно слѣдъ друго, нашитѣ неприятели и краятъ на общия катаклизъмъ не е далечъ. Новата 1918 г. ще ни изправи всички прѣдъ общия миротворенъ европейскъ. Мирътъ за воюващитѣ народи се приближава и ний виждаме въ възвѣстието на идящата година краятъ на страшната война. Маслиновото клонче се вече озарява отъ новоизгрѣвающитѣ лжчи на чаровния хоризонтъ.

Ний се чувствуваме горди и силни за новитѣ дни. Великия день — деньтъ на мирната, свѣтовна конференция ще ни завари обединени. А това е най-голѣмия ни активъ. Кой отъ нашитѣ врагове може да ни посочи своятъ? Коя е оная сила, която би могла да разруши иззидания съ кървитѣ и коститѣ на родни чада паметникъ на нашето национално обединение? Ний чувствуваме у себе младенческа мощь да извикаме: Долу ржцѣтѣ!

Новата година ни заварва въ Брестъ-Литовскъ. Тя ще възвѣсти мирътъ между човѣчеството. Народитѣ ще си подадатъ наново ржка, за да заживѣятъ като братя. Ние не искаме нищо по-вече освѣнъ да видемъ всички чада на обединената си родина да задишатъ за винаги родния въздухъ. Така само ще запари и мирътъ на Балканитѣ.

Съ тия надежди ние привѣтствуваме настжпающата, 1918 година, която ще стане историческа въ лѣточислението на человѣчество.

Честита Ви мироносната нова година!

Положението на бойнитѣ фронтове.

Бюлетинъ отъ Щаба на Дѣйствующата армия за 27.XII 1917 г.

Македонски фронтъ. Между езерата, по Червената стѣна, въ завоя на Черна и юго-западно отъ Дойранъ малко по-оживена огнева дѣйность, а по нѣкола и кжси артилерийски урагани. При Долджели разпръснахме съ огънь английски пѣхотни части, които се опитаха да приближатъ нашитѣ позиции. Въ долината на Струмя бѣха прогонени нѣколко неприятелски разузнавателни отдѣления.

Между Охридското езеро и Прѣспанското, въ завоя на р. Черна и източно отъ р. Вардаръ по оживенъ артилерийски огънь.

Добруджански фронтъ. Примирие.

Западенъ воененъ театръ. Артилерийската огнева дѣйность въ отдѣлнитѣ участъци на фронта се засилваше отъ врѣме на врѣме. Огневата дѣйность по източния брѣгъ на р. Мьоза се оживи. Източно отъ Люневилъ разузнавателнитѣ отдѣления сж докарали плѣнници изъ французскитѣ окопи.

Източенъ воененъ театръ. Нищо ново.

Италиянски фронтъ. Артилерийския огънь прѣзъ цѣлия день биде усиленъ по високото плато на Азиаго и гисочинитѣ на Томба.

Свещ. Ст. Ганчевъ — Варна.

Единъ адресъ на тулчанци до Гладстона въ 1877. год.

Слѣдъ епичнитѣ боеве, въ които бѣха разкжсани мерзкитѣ окови на робството, изковани на берлинския трактатъ, нашата мила родна Добруджа бѣ освободена. Настжпи общо облекчение. Повѣрвахме, че е дошълъ вече очаквания моментъ, въ който ще се тури край на всички тегла, болки и огорчения на майка България ще прибере подъ скутоветѣ си своитѣ наскърбени и натегнели се синове. Но още не успѣхи да вкусятъ отъ радостьта, чуватъ нови горчевини и се по настойчиви и по-упорити сж твърденията, че въпросатъ за присъединяването на Добруджа не е рѣшенъ, че е спорентъ, че тя ще служи за размѣнна монета въ ржцѣтѣ на съюзници и врагове. Изглежда, че още има хора и държавници, които избѣгватъ единственото и най-радикално разрѣшение на балканската проблема — обединението на българския народъ, които прѣвлѣждатъ само спогодби съ полумѣрки съ отсичане на части отъ живото тѣло на българския народъ. Изглежда, че жадниятъ за раздори и кърви демонъ на Европа, още не се е наситилъ, изглежда, че човѣчеството още има да сѣе бури, за да жнее нови катастрофи, може би по ужасни отъ тая, която сега прѣживяваме.

Не сж трайни постройкитѣ, създадени върху пѣсъкъ.

Не сж още трайни и спогодбитѣ, които могатъ да се сключатъ въ ущърбъ на жадуващия за обединението си български народъ. Ако сега се пролива толкова много кръвь, ако страданията на народитѣ сега сж нечувани и непоносими, причинитѣ сж въ унижението и потискането на народитѣ въ разкжсването на тѣхното живо тѣло, а най-вече въ това, че само българския народъ въ резултатъ на вѣковни усилия и скжпи жертви, положени за своето обединение.

Да се отжсне отново Добруджа отъ тѣлото на България — това значи да се извърши насилие надъ народа ни, да се осмѣятъ и унижатъ най-свѣти чувства, да се породатъ необлекчими моралны болки, които ще доведатъ до нови катастрофи. Не се рѣже живо тѣло безъ да се причинятъ болки и осакатяване. А слѣдъ толкова жертви българския народъ има всички права да живѣе неосакатенъ, а цѣлостенъ животъ.

Добруджа е живѣла съ интереситѣ на нашия народъ. Борила се е за нашето национално-църковно възраждане. За това има хиляди доказателства. Болкитѣ и радоститѣ на българския народъ сж били болки и радости на добруджанци. Въ църковнитѣ борби гласътъ на българитѣ отъ Добруджа бѣше силенъ и влиятеленъ. Въ национално просвѣтително отношение тѣ дадоха твърдѣ много за закрѣпването на българското съзнание, въ епичнитѣ борби съ потисничеството тѣ имать много прѣдставители. За изпъкването на своитѣ дѣла и имена, създадени отъ добруджанскитѣ българи, сж необходими отдѣлни спомени.

Тука ние считаме за умѣстно да приведемъ единъ документъ, който показва, че Добруджа е била винаги на чело въ нашитѣ борби за самостоятелность.

Априлското въстание съ своитѣ послѣдствия почерни цѣла България, като покърти Европа. Отзвукъ на бѣдствията, що прѣживѣ народътъ ни, бѣха дѣлата на застѫпничество, извършено отъ великия Гладстонъ. Тулченскитѣ българи, съ рискъ да повлѣкатъ върху главитѣ си бѣди и гоненія, излязатъ съ адресъ до Гладстонъ, въ който изразяватъ своитѣ чувства на истински българи — достойни българи, водени отъ достойни водачи, като епископъ Климентъ (В. Друмевъ) и Т. Икономовъ, подписватъ тоя адресъ и го изпращатъ на В. Гладстонъ.

Ето текста на тоя адресъ:

Високо уважаемѫ господину Г. Гладстону, бившему първому министру на Нейно Британско Величество.

Високо уважаеми господине!

Положението на българитѣ въ турско, като народъ и като граждани на държавата, е толкози отчаяно живота, имота и честьта български сѫ изложени на такъвъ варварски произволъ, приключенията, подобни на баташкитѣ, ако и въ малки размѣри, се повтарятъ въ турско тъй неизмѣнно и непрѣкъснато — щото всѣки съчувственъ къмъ българския народъ гласъ, било въ печата, било въ парламентитѣ на Европа, всѣко съжаление къмъ страданията на този народъ и всѣко прѣдложение за улучшение на положението му се посрѣщатъ въ България съ чувства на дълбока признателность и живи надежди.

Ваший гласъ, благороднейши господине, като не е прѣстанялъ да се дига отъ година на година и повече въ полза на угнетенитѣ и крайно злощастнитѣ раи въобще и въ българския народъ въ особенность, както въ парламента, на който сте най отличниятъ членъ, тъй и въ нарочито обнародвани списания, този гласъ, като е отъ най-могѫщественитѣ и авторитетнитѣ, — българитѣ се усѣщатъ на вѣки вамъ задлъжени и свързани къмъ вашата личность и безконечна благодарность.

Вашата послѣдня брошура за „Свирѣпостьта въ България“ Ви въздигна въ сърдцето на всѣки чувственъ българинъ новъ паметникъ за възпоминание на благороднитѣ Ви старания—да се измѣни положението на единъ народъ, който съ нищо не е заслужилъ тежкитѣ страдания, които го натискатъ нинѣ по необяснимото равнодушие на Европейската дипломация.

За тая брошура, съ която тъй вѣрно и силно се прѣдставлява необходимостьта за облекчение на християнитѣ въ Турция за съдѣйствието на Европа, знае всѣки балгаринъ, който държи книга и вѣстникъ въ рѫцѣтѣ си и когато турското притѣснение остава да узнае своитѣ вътрѣшни и външни доброжелатели. Знаятъ и долуподписанитѣ мѫжественитѣ ви усилия да привлечете, съсрѣдоточите вниманието на дипломацията и на публиката въ Англия върху нещастното положение на отечеството имъ България и като оцѣняватъ тѣзи ваши усилия по достойнство, бързатъ да ви поднесатъ и въ този случай искреннитѣ си благодарения и и да ви увѣратъ въ дълбокитѣ почести, съ които иматъ честь да останатъ на Ваше Прѣвъзходителство покорни слуги.

15 януарий 1877 год. жители на
придунавския гр. Тулча

Тъй отзивчиви си били добруджанскитѣ българи къмъ всички събития вънъ и вътрѣ въ България, и днесъ се говори за ново робство, за нови тегила! Не! Вкусили сладостьта на свободата, трудно ще понесатъ униженията на робството. Признателна майка не бива да остави вѣрното си чедо да почива. Да заработимъ за пълното обединение на нашия народъ!

Привѣтствия до Добруджанския Съборъ.

До прѣдседателя на Добруджанския Народенъ Съборъ въ Бабадагъ сѫ изпратени слѣднитѣ привѣтствени телеграма:

Поздравляваме Васъ и всички за отличната патриотична, борба, за обединението на Добруджа съ България, борба която ще се увѣнчае съ пъленъ успѣхъ.

Д-ръ Радославовъ.

Господинъ Прѣдседателю,

При изпитанията, които прѣживѣва днесъ обединеното ни отечество—България свикването на прѣдседателствуемия отъ Васъ конгресъ стопли сърдцата на цѣлия български народъ. а най-повече на насъ — добруджанцитѣ. Затова въ Ваше лице, като поздравяваме делегатитѣ на тоя конгресъ, пожелаваме му напрѣдъкъ и успѣхъ въ начинанието за завършване на народното ни обединение съ цѣла Добруджа до Дунава майката на българския народъ. Держайте господа и високо дръжте знамето на добруджанската свобода, подъ която е цѣлия български народъ. Заявете най-тържествено и откровено на образований свѣтъ, че Добруджа пакъ откъсната отъ България и повърната на вѣроломни ромъни, миръ нѣма да има на балканитѣ, защото е вратата за Цариградъ и проливитѣ. На увѣрете и днешнитѣ ваши съюзници, че и тѣ германци, австроунгарци и турци ако искрено мислятъ за съюза ни и искатъ да остане на вѣчни врѣмена трѣбва да го закрѣпятъ. Съ българска Добруджа, Македония и Моравско, които го подхранватъ и за който изгуби сѫглашението.

Прочие, напрѣдъ добруджански избранници. Да живѣе обединена България.

Граждани отъ с. Задгорски Ж. Тончевъ, Н. Минковъ, В. Атанасовъ, И. Узуновъ, Р. Бончевъ, П. Колаковъ, Н. Симеоновъ и Добревъ.

Като поздравляваме отъ душа първия Народенъ добруджански конгресъ отъ името на мѣстния комитетъ и отъ всички жители на гр. Мангалия, нека единодушието и гръмко извикаме ние отъ тукъ, вие отъ тамъ, за да чуе разширения свѣтъ нашата и непобедима воля да живѣе обединена и цѣлокупна България, отъ която Добруджа е нераздѣлна часть. Да живѣе обединението на народитѣ. Да живѣе свѣтото българско дѣло „ура“.

Прѣдседатель на мѣстния добруджански народенъ комитетъ въ гр. Мангалия: Т. Юрдановъ.

Вчера се събраха въ общо събрание отъ 10 села българи и турци. Кара-омерски кметъ, нашъ съселенинъ обясни цѣльта, рѣшихме: образуваме всѣко село комитетъ. Тукъ се избра отъ името комитетъ благотворна дѣйность готови въоружени да Ви подкрѣпимъ.

Прѣдседатель: Тодоръ Лесковъ.

Отъ името на черковното-училищно настоятелство въ гр. Мангалия отъ страна на неговитѣ жители отъ сърдце поздравляваме първия добруджански народенъ конгресъ, който вѣрно ще изрази волята на добруджанци. Единодушно и гръмогласно заявявайте за да чуе всѣки, че добруджанци празднуватъ вече своето освобождението съ много страдална майка България и никой не може вече да откърти дѣтето отъ майката. Ако е нуждно да откупимъ свободата си съ още невинни кърви, готови сме, но Добруджа е на България.

Прѣдседатель на настоятелството: К. Жековъ.

Добруджа отъ незапомнени врѣмена е била люлка на българската култура, ала въ интереса на нѣкои велики европейски държави тя послужи като разменна цѣнность бѣ дадена на чокойска Ромъния. Днесъ когато тя е свободна тази несправедливость трѣбва да бѫде прѣмахната. Дигнето високо знамето за присъединяването на сѣверна Добруджа къмъ нашето мило отечество — България.

Да живѣе обединена България.

Граждани отъ с. Печенега: Българановъ, Денева, Ключуковъ, Димитровъ, Никола Русевъ, Христаки Димитровъ, Димо Добревъ, Петко М. Атанасовъ и Петъръ Р. Моквит.

Господинъ Прѣдседателю,

Ние жителитѣ на с. Мусу бей, Добричка околия, като пожелаваме полезотворна дѣйность на конгреса заявяваме, че сме готови да жертвуваме всичко, но да не се дава нито педя земя на Ромъния отсамъ Дунава, гдѣто има само българи. За връщането на ромънцитѣ значи завръщане на варварството, противъ което днесъ се дадоха толкова скѫпи жертви, въ името ни тия жертви, въ името на миналото и историята. Добруджа, цѣла обединена, Добруджа е наша и ние не я даваме, нека цѣлъ свѣтъ знае това.

Настоятелство Ив. Желевъ, Ради Хаджиевъ, Д. Бабевъ, Ж. Статевъ, Ив. Христовъ.

Черненската общинска тричленна комисия, изпраща своитѣ привѣтствия, вамъ и на всички труженици за национално обединение на цѣлия български народъ.

Пожелаваме ви успѣхъ въ начетнатото общонародно дѣло. Настоявайте прѣдъ управницитѣ на народа ни и военнитѣ началници за присъединението за винаги на Добруджа къмъ милото ни отечество България.

Прѣдседатель на тричл. комисия, К. С. Христовъ

Поздравляйки въ лицето на конгресиститѣ обединена къмъ майка България свещенна Добруджа изказваме готовостьта си да дадатъ своята клетва на подкрѣпа за реализиране на всички конгресни рѣшения, цѣлящи да затвърдятъ нераздѣлностьта на нацията ни. Добричани, най близкитѣ по участие традиции и битъ на сѣвернатѣ си събратия, заявяватъ тържественно прѣдъ цѣлъ свѣтъ, че на сѣверната българска граница ще има миръ, само когато до устието на Дунава се развѣва българското знаме.

Да живѣятъ конгресиститѣ! Да живѣе обединена България! Да живѣе храбрата и мълненосна българска армия!

Прѣдседатель свещ. Маждраковъ.

Господинъ прѣдседателю, ние мусулманитѣ на с. Мусу бей, Добричка околия, като пожелаваме плодотворна дѣйность на конгреса, бързаме да напомнимъ на наше сънародници, мусулмани въ стара Добруджа какъ ние живѣемъ тукъ подъ крайно свободолюбивото управление на нашата българска власть и какъ тѣ живѣеха подъ ромънското, кое което и ние имахме нещастието три години да изпитаме. Бързаме да викнемъ всички съ единъ гласъ „нещемъ ромънско робство, искаме свободно българско управление по всички ширини на Добруджа“.

Настоятелство: Халилъ Дюмовъ, Ибрямъ Халиловъ, Азисъ Алиевъ Османовъ и Мехмедъ Ефенди.

Отъ името на Щипското гражданство като се присъединяваме къмъ въжделенното желание на съна родницитѣ ни отъ новоосвободена Добруджа, майката на българската държава да останатъ за винаги свободна и обединена въ общото българско отечество, пожелаващъ скорошното осѫществяване на завѣтитѣ идеали за цѣлокупна и обединена България на които доблестния български народъ пролива кръвьта си. Да живѣе свободна и обединена България.

Прѣдсѣд. общината — Станковъ.

Възроденъ отъ щастие да видя слѣдъ дълги очаквания и много страдална Добруджа озарена отъ лъчитѣ на свободата поднасямъ моитѣ най-сърдечни привѣти и благопожелания на народния съборъ. Проява на мощната народна воля за борба безспирна противъ всѣко робство и окриленъ отъ духа на Караджата съборътъ несъмнено ще направи чрѣзъ свещенитѣ негови начинания да се възправи порутената правда и да закрѣпне незиблимо извоюваното отъ българското непобѣдимо воинство въжделено народно обединение. Волята народна ще възтържествува. Разумейте хайци яко съ нами Богъ.

Александъръ Даковичъ отъ Варна.

ОТЗИВИ

Вившия министръ г. М. Такевъ за Добруджа

При дебатитѣ по бюджета на м-вото на Народната просвѣта, бившиятъ министъръ г. М. Такевъ заявиръ:

Нека съюзници и неприятеля знаятъ, че Добруджа е люлката на българщината; че тамъ е поставенъ крайжгълниятъ камъкъ на първото българско царство, че отъ тамъ сѫ излѣзли най-смѣли български патриоти, че досега, въпрѣки 40-годишното чуждо насилническо владичество, българскиятъ обликъ на областта е напълно запазенъ: нрави обичаи, езикъ, чувства и съзнание сѫ български, по-чисти отъ много други крайща на Българското отечество. Азъ имахъ голѣмото удоволствие да обхода тази чудно хубава българска украйнина отъ Черна вода до Кюстенджа и отъ Добричъ до Тулча.

И констатирахъ съ болка на душа, че ний, политицитѣ отъ стара България имаме голѣмъ грѣхъ прѣдъ историята и прѣдъ онова тъй силно чувствуващо се българско население, като цѣли 40 години ни вѫбъ не обѣлихме било отъ парламентарната трибуна, било прѣдъ публиката върху сѫдбата на този нашъ роденъ край все отъ желание да бѫдемъ въ добри отношения съ отвъдъ Дунавската ни съсѣдка.

Днесъ, когато всички велики воюващи народи заявяватъ, че свѣтовната война се води за „обединението“ и самоопрѣдѣлението на народитѣ,“ ний трѣбва високо да заявимъ, че, ако утрѣшния миренъ аеропагъ иска да установи траенъ миръ въ свѣта изобщо, и частно на Балканитѣ, едно отъ условията е да се даде възможность на разпокъсаното българско племе да се обедини. Ако французи и германци оспорватъ национальностьта на Елзасъ — Лоренци, ние сме въ прѣвъзходното положение да имаме и признанието на самитѣ ромънски висши власти, че Добруджа е българска земя, че тамошното население въ грамадното си мнозинство е чистокръвно българско.

Нека воюващиятъ свѣтъ не забрави онова, що великиятъ пълководецъ и завоеватель Наполеонъ бѣ заявилъ, че войнитѣ между народитѣ ще прѣстанатъ само тогава, когато на всѣки народъ се дадатъ неговитѣ етнографически граници, както да не се забрави и онова, що желѣзниятъ канцлеръ на миналото столѣтие Бисмаркъ казва: „У разединенитѣ народи има едно вродено чувство за обединение, и това именно чувство прѣдизвика войната между тѣхъ“.

(в. „Камбана“)

Нѣщитѣ за нашитѣ военни цѣли

Въ в. „Фосише Цайтунгъ“ отъ 13 декемврй т. г., е помѣстена, на уводно мѣсто, дълга статия: „Българскитѣ грижи“, написана отъ главния редакторъ на споменатия вѣстникъ г. Херманъ Бахманъ, който изтъква, че военната цѣль на България е създаването на една национална държава, включваща всички земи, въ които се говори български езикъ т. е. присъединяването на Македония и Добруджа къмъ царство България.

Г. Бахманъ привежда редица разговори съ българи, отъ които е добилъ впечатление, че връщането на сѣверна Добруджа на Ромъния е отъ сѫщество да наруши пакъ мира на Балканитѣ. Авторътъ завършва статията съ слѣднитѣ мисли: „Българитѣ, хора на разума, мачно мѣнатъ възгледитѣ си и не отдаватъ значение на сентименталноститѣ, конто не влияятъ никакъ на политическия имъ мирогледъ. Затова отъ голѣмо възбуждение е болезненото възбуждение, съ което българитѣ говорятъ по добруджанския въпросъ — психологическъ фактъ, който не може да не привлече вниманието на този, който сериозно мисли за създаване условия за траенъ миръ, както и за укрѣпяване на съюза между централитѣ сили и България.

Добруджа е била и наша трѣбва да бѫде

Като при посрѣщането на храброто и освободително българско воинство, така и сега, съ приближаването на мирътъ гнетеното въ Добруджа българско население отъ 40 години, прѣживѣло тежки дни въ своето робство отъ ромънитѣ,—е на кракъ. Не остана тамъ градъ и село, отъ дѣто да не се чуе отчаяниятъ и рѣшителенъ гласъ на населението, безъ разлика на вѣра и народность, и на първо мѣсто на българитѣ, съставляющи едно подавляющо болшинство, за присъединение на поробена довчера Добруджа къмъ България. И страшенъ и неумолимъ е тукъ гласа на българитѣ готови да измратъ до единъ, но да не оставятъ да бѫдатъ наново поробени и поругани отъ хищнитѣ ромъни, сладоститѣ на които изпитаха много села и градове въ сѣверна България прѣзъ 1913 год.

Дългъ, високъ и свещенъ дългъ е на българско-

го правителство и цѣлия български народъ, който даде хиляди български синове въ жертва за освобождението на поробенитѣ ни брата добруджанци, да се вслушатъ въ тѣхнитѣ отчаяни викове и да не оставятъ въ бѫдаще да бѫдатъ потиснати отъ ромънитѣ или когото и да е Добруджа е била наша и наша, присъединена къмъ България трѣбва да бѫде. Това трѣбва да знаятъ и приятели и неприятели.

(в. „Зара“)

Министеръ прѣдседателя за прѣговоритѣ.

Въ заседанието на Народното Събрание на 25 т. м. г-нъ министеръ-прѣдседательтъ Д-ръ В. Радославовъ е направилъ слѣднитѣ изявления по почнатитѣ прѣговори за миръ въ Брестъ-Литовскъ:

Въ първото засѣдание на делегатитѣ за миръ въ Брестъ-Литовскъ рускатѣ делегати сж прѣдложили слѣднатѣ условия за миръ:

1) Да се освободятъ окупиранитѣ земи;
2) Да се оттеглятъ войскитѣ;
3) Да се възвърне политическата самостоятелность на държавитѣ, които сж я изгубили прѣзъ войната;
5) Народи, които не сж били политически самостоятелни до войната, да се самоопрѣдѣлятъ чрѣзъ референдумъ. Въ референдума да взематъ участие и прѣселницитѣ;
5) Мешествата, които ще останатъ да живѣятъ въ различни държави, да получаватъ всички права за развитие дори до автономия;
6) Да не се образуватъ икономически и стопански блокади и бойкоти;
7) Да се образува международенъ фондъ за арбитражъ при изникване на конфликтъ.

Министеръ прѣдседательтъ г. Д-ръ В. Радославовъ прочете днесъ 28 XII т. г. въ народното събрание и протелеграфира на всички окрѫжни управители, за да се даде най-широка гласность, слѣдната телеграма:

Руската делегация на 27 декември направи на делегациитѣ на централнитѣ сили слѣдното прѣдложение:

1) Войната между България и Русия се прѣустановява;

2) Възстановява се статуквото отъ прѣди войната, възстановяватъ се консулскитѣ, търговскитѣ и други договори;

3. По Дунавския въпросъ утрѣ, въ общото събрание на всички делегации ще се рѣши България да има единъ членъ въ дунавската комисия. Всички тѣзи важни принципи възприехме и се поздравихме.

Изъ чужбина.

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

Прѣговоритѣ за миръ. На края на отговора, който прѣдседателя на рускитѣ делегати даде по случай изявленията на графъ Черинъ, касателно руската декларация, той намекна на готовностьта на силитѣ отъ четворния съюзъ да започнатъ веднага прѣговори за общъ миръ и съ всички водящи войната държави. Четворния съюзъ приелъ руското прѣдложение да се водятъ прѣговоритѣ за миръ безъ анексии и контрибуция. Изхождайки отъ това, той прѣдложи прѣустановяването прѣговоритѣ за 10 дена, започвайки отъ вторникъ вечерьта до 4 януарий 1918 г., за да може по този начинъ да се даде възможность на народитѣ, чиито правителства не сж се присъединили къмъ водящитѣ прѣговори държави да се присъединятъ. Слѣдъ изтичането на този срокъ прѣговоритѣ трѣбва да се продължатъ, при каквито и да било условия. Прѣдседательтъ графъ Черининъ замоли слѣдъ това рускитѣ делегати да почакатъ, до като имъ се даде писменъ отговоръ на прѣдложението и направи друго прѣдложение да се пристжпи веднага къмъ прѣговарянето на ония специални точки, които въ всѣки случай трѣбва да бѫдатъ уредени между руското правителство и правителствата на съюзнитѣ сили. Прѣдседательтъ на руската делегация прие прѣдложението на графъ Черининъ и изказа готовностьта си да се пристжпи веднага къмъ прѣговарянето на отдѣлнитѣ точки, които могатъ да бѫдатъ прѣдметъ на прѣговоритѣ за общъ миръ между Русия и четиртѣхъ съюзни сили. По прѣдложението на държавния секретарь Фонъ Кюлманъ се рѣши едногласно да се започне прѣговарянето на тия точки, които ще бѫдатъ отъ важность за прѣговоритѣ въ срѣда прѣдъ обѣдъ, за да може се икономиса врѣмето.

Брестъ Литовскъ. Споредъ постигнатото вчера съгласие, днесъ се състояха конференции между германскитѣ и австро-унгарски прѣдставители отъ една страна и рускитѣ отъ друга. Тѣ-се отнасяха главно до възстановяването на трафика между горѣказанитѣ сили. Конференцитѣ продължаватъ.

Берлинъ. Официална. Прѣдвидената въ анекса на договора за руско-германското примирие отъ 15 декемврий комисия ще замине тази вечеръ, начело съ графъ Мирбахъ, за Петроградъ, за да започне урежданието на въпроса съ размѣната на гражданскитѣ плѣнници, на военно-плѣнницитѣ негодни за военна служба, както и за вземане мѣрки за възстановяването отношенията между двѣтѣ страни въ опрѣдѣленитѣ отъ договора за примирието гаранции.

Австрийската преса за прѣговоритѣ.

Виена. Всичкитѣ вѣстници изтъкватъ голѣмото значение на споразумѣнието постигнато на първия день на коледа въ Брестъ-Литовскъ по основитѣ на общия миръ. Тѣ констатиратъ съ задоволство, че основата, върху която ще се тури край на войната, прѣдставлява една програма, която отдавна е призната отъ монархията. „Фрейденблатъ“ вижда въ бързината, съ която е постигнатъ този радостенъ резултатъ доказателство за искрената воля за миръ на четворния съюзъ и на Русия и казва: „Днесъ никой не ще смѣе да оспори искреностьта на четворния съюзъ. Сега зависи само отъ западнитѣ сили човѣчеството да бѫде освободено отъ страшното зло на тази всемирна война. Ако тѣ продължаватъ борбата, цѣлъ свѣтъ ще знае, че у съглашението трѣбва да се търсятъ привърженицитѣ на войната. „Ноейе Фрайе пресе“ пише: Претекститѣ за продължаванието на войната станаха незащитими. Принципитѣ за общъ миръ, изработени въ Брестъ Литовскъ сж златенъ мостъ за съглашението“. Ноейсъ Винеръ Тагблатъ“ констатира, че сега сж основно опровергани твърденията на западнитѣ сили, какво ние сме отказвали да съобщимъ военнитѣ си цѣли и че нашитѣ прѣдложения за миръ били само за да заблуждаваме. Нека правителствата на съглашението се опитатъ и ще се убѣдятъ, като руското правителство, че могатъ да прѣговарятъ съ насъ, разбира се, ако възприематъ условията, по които постигнахме съгласие съ руското правителство.

Положението въ Русия.

Петроградъ. Петроградската телеграфна агенция. Между народнитѣ комисари и централния комитетъ на революционеритѣ отъ лѣвицата биде постигнато съгласие за учрѣдяването на едно лѣво революционно правителство, като се запазватъ за послѣднитѣ 7 мѣста. Калагаевъ ще вземе портфейла на земледѣлието, Стейнбергъ правосѫдието, Трейновка самоуправлението и Измаиловичъ управлението дворцитѣ на републиката. Ще има и трима министри безъ портфейли.

Петроградъ. Петроградската телеграфна агенция. Конференцията на селянитѣ делегира 15, прѣдставители въ Киевъ, за да се уреди конфликта между украинската рада и съвѣта на народнитѣ комисари. Изпълнителниятъ комитетъ на революционеритѣ отъ лѣвицата сѫщо изпрати единъ прѣдставитель. Въ Москва биде обявено военно положение, за да може да се води борба противъ контра-революционеритѣ.

Лондонъ. На агенцията Райтеръ съобщаватъ отъ Петроградъ съ дата 23 декемврий. Извѣстяватъ отъ Ташкентъ, че генералъ Колесниченко, назначенъ отъ Керенски за началникъ на войскитѣ въ Туркестанъ, билъ арестуванъ и линчуванъ отъ населението. „Таймсъ“ се научава отъ Петроградъ. Болшевикското правителство измѣни политиката си. То изпрати въ Киевъ Петроградския комендантъ Антоновъ, за да започне съ украинската рада прѣговори за урежданието на конфликта между радата и народнитѣ комисари.

Петербургъ. Троцки е отправилъ до капитанъ Лунки слѣдната телеграма: „Въ отговоръ на вашето съобщение, споредъ което мѣстнитѣ власти сж искали да нападнатъ чуждестраннитѣ войски, заповѣдва незабавното арестуване на всѣка управляюща власть, която се опита или желае да нападне чуждестраннитѣ прѣдставители. Въ случай, че чуждестраннитѣ войскови части бѫдатъ принудени да напуснатъ града отговорностьта за добрия редъ въ Харбинъ пада върху тая власть. Докладвайте ни за изпълнението на заповѣдьта ни.

Американския пълномощенъ министръ съобщава, какво английското правителство ще освободи интерниранитѣ руски поданици Кичеринъ и Петровъ ще имъ даде възможность да се върнатъ въ Русия. Слѣдователно английското правителство непризнава тия поданици за руски пълномощни министри.

Гросни. Движението на войскитѣ на съвѣта на народнитѣ комисари къмъ Ростовъ отъ Кавказкия фронтъ се засилва. Дневно минуватъ по нѣколко войнишки трена прѣзъ Гросни. Казацитѣ сж се опитали да задържатъ опрѣдѣленитѣ за Ростовъ войски при гарата, разположени при минералнитѣ извори но не успѣли.

Потопени параходи. Официално съобщение. Германскитѣ подводници потопиха наново въ запрѣтената около Англия зона 21 хиляди тона параходи. Четиртѣхъ отъ тѣхъ сж потопени въ сѣверното море, тритѣ отъ които, макаръ и да бѣха охранявани на пѫть за Англия, тѣ бидоха потопени. Двата отъ тѣхъ бѣха английски. Единъ другъ потопенъ параходъ пѫтуваше подъ английско военно знаме и изглеждаше да бѫде английски спомагателенъ крайцеръ.

Френската камара за Русия.

Парижъ. Камарата прие въ края на дебатитѣ интерпелацията по политиката на Русия при едногласно прѣдложениятъ отъ правителството дневенъ редъ.

Гласътъ

на Добруджанцитѣ.

Министру Прѣдседателю, Прѣдседателя на Народното Събрание, и шефоветѣ на политическитѣ ни партии: Ал. Малиновъ, Ив. Ев. Гешовъ, Д-ръ Даневъ, Найчо Цановъ, Я. Сакъзовъ, Н. Апостоловъ, Драгиевъ и Д. Благоевъ сж изпратени слѣднитѣ телеграми отъ сѣверна и южна Добруджа.

Живѣхме и понасяхме цѣли четиридесеть години тягостното ромънско иго съ надеждата да вкусимъ и ние отъ сладката българска свобода, да бѫде и нашия край—Добруджа нераздѣлна часть отъ демократична България.

Подкрапвали отъ тая мечта, крепителка на национальностьта, усилията на властьта да заличи всичко българско, останаха суетни. Днесъ, прѣдъ факта че Добруджа е освободена вече, като се покланяме прѣдъ паметьта на падналитѣ герои изъ добруджанскитѣ поля за свободата ни, ние най-настоятелно искаме да бѫдемъ часть отъ цѣлокупна България и очакваме близкото бѫдаще да ни донесе за цѣла Добруджа българско управление.

Прѣдседатель на мѣстния Народенъ комитетъ въ с. Настрадинъ Зафиръ Стояновъ.
Членове: Пенко Георгиевъ и Димитъръ Атанасовъ.

Вий, които въ днешния сѫдбоносенъ исторически моментъ направлявате сѫдбинатѣ на Татковината ни и съ помощьта на героичната ни армия ковете бѫдащото й, не забравяйте нашата скѫпа и окървавена Добруджа. Не дѣлете я на сѣверна и южна! Добруджа е една и нераздѣлна! Всѣка часть отрѣзана отъ нея ще бѫде кървава рана за България.

Вие не пощадихте труда си да посѣтите нашата велика съюзница Германия, Вие посѣтихте и епичнитѣ Македонски земи. Не жалете труда си да посѣтите и и златната ни Добруджа, за да се запознае съ чувствата на Вашитѣ брата Добруджанци и вашитѣ впечатления да разтрѫбите изъ цѣлия свѣтъ. Нека всички знаятъ че ние не се движимъ отъ шовинистиченъ бѣсъ, че не е империализмъ стремежа ни за обединение.

Посѣтете ни и въведете часъ по-скоро българска управа въ цѣла Добруджа, за да ни успокоите!

Слѣдватъ подписитѣ на осемдесеть Силистренски граждани.

Мѣстниятъ народенъ комитетъ на с. Хаджиларъ, Тулчанско, заедно съ цѣлото население събрани да обменятъ мисли върху бѫдащата на родния ни край, рѣшихме повторно да помолимъ Васъ, Господинъ Министре, Народното Прѣдставителство и партийнитѣ шефове: Да се обяви още сега присъединяването на Добруджа къмъ майка България. Да се въведе веднага българско управление въ цѣла Добруджа. Заявяваме пакъ, че съ нашия духъ не може да се плаща бѫдащето съмнително приятелство на коварна Ромъния. Всѣки българинъ който се противопоставя на нашитѣ искания ще го считаме за прѣдатель, а всѣки чужденецъ за нашъ врагъ: Рѣшили сме да умремъ всички, но да не допустнемъ чуждъ кракъ въ светата ни земя. Молимъ Ви елате ни на гости, както бѣхте и въ Македония и Вие ще видите, че и тукъ се говори, пише и чете български.

Мѣстенъ Народенъ Комитетъ.
Прѣдседатель Бочу Станчувъ.
Секретарь Касиеръ Иванъ Колевъ.

Жителитѣ отъ с. Гречя, Мачинска околия, на брой 288, сж се обърнати съ една обстойна петиция, съ която искатъ присъединението на Добруджа къмъ България, като заявяватъ „по никой начинъ не искаме да се

възстанови старото положение и да бждемъ изново хвърлени на произвола на влашката олигархия и подъ краката на расата, създадена отъ смѣшние на кръвъ и езици — народъ безъ традиции и моралъ. Кой смѣе да поиска връщането на облѣвата съ скъпа кръвь и по крита съ свѣти гробове земя?... Никакъвъ споръ?... Ако при прѣговоритѣ дипломацията иска да заличи дѣлото на армията, да стжпче справедливостьта и рѣши да се повърне страната ни подъ старото владичество, увѣряваме Ви, че ние, които отъ година насамъ се рѣдваме българска свобода и живѣемъ съ грижитѣ и копнежитѣ на цѣлокупното отечество, сами ще се опълчимъ срѣщу пришълцитѣ“.

Съжелляваме, че поради тѣхнически причини не можемъ да дадемъ мѣсто на цѣлия текстъ на тая пропита отъ чувства и бѣлѣжи петиция.

За отвлѣченитѣ добруджанци.

До Министръ Прѣдседателя и Пълномощнитѣ министри на Германия, Австро-Унгария и Турция въ София сж отправени слѣднитѣ телеграми:

Извѣстно Ви е, че по-вече отъ петнадесеть мѣсеца има какъ най-добритѣ българи на Добруджа сж отвлѣчени отъ ромънитѣ при своето отстжпление. Изнурени, безъ срѣдства, голи тѣ понасятъ сега и незгодитѣ на суровата зима. Между тѣхъ има невръстни дѣца и жени, за които всѣки единъ денъ, прѣкаранъ въ изгнание, е гибеленъ.

Молимъ, слѣдъ като се справите съ върховнитѣ нужди на татковината ни, респективно на Добруджа, да не забравате тия мученици и наредите щото българската делегация да се застжпи за тѣхното незабавно освобождение.

Силистренския мѣстенъ добруджански комитетъ.

Въ името на човѣщината и правдата молимъ застжпете се най-енергично при настоящитѣ прѣговори съ Ромъния да бждатъ освободени и вѣрнати незабавно по домоветѣ имъ всички добруджанци, отвлѣчени прѣди една година като заложници и граждански плѣнници отъ ромънскитѣ власти.

Прѣдседатель на Хаджиларския Народенъ Комитетъ: Гогу Станчевъ
Секретарь: Иванъ Колевъ

При воденитѣ сега съ Ромъния прѣговори за примирие, молимъ да настоите прѣдъ вашитѣ правителства енергично да се застжпятъ за незабавното освобождение и връщане по домоветѣ имъ всички добруджански граждани отвлѣчени прѣди едва година отъ ромънскитѣ власти като заложници и граждански плѣнници.

Прѣдседатель на народния комитетъ въ с. Кърджиларъ, Мачинско. Вас. Н. Георгевъ.

Обръщаме се къмъ Васъ, Г-нъ Министре и Ви молимъ да ни подкрѣпите въ протеста прѣдъ ромънското правителство, щото то въ най-касо врѣме да освободи всички отвлѣчени добруджанци.

За българитѣ отъ село Настрадинъ, Кузгунско Зафиръ Василевъ.

Добруджанскиятъ народенъ комитетъ въ с. Астрлъкъ Кузгунско, моли застжничеството Ви прѣдъ вашитѣ правителства при прѣговоритѣ за примирие съ Ромъния да бждатъ незабавно освободени и повърнати въ домоветѣ ни всички наши баши и братя, откарани като заложници и граждани — плѣнници отъ ромънското правителство, които година вече гинатъ изъ плѣнническитѣ депа и затвори окъсани и гладни.

Прѣдседатель на комитета: Станчо Колевъ.

Г-нъ министре, отправяме Вамъ и съюзническитѣ правителства молбата си, най-настойчиво да искате възвръщането на отвлѣчениті ни баши, майки, жени и дѣца отъ ромънското правителство като заложници при започването на прѣговоритѣ за примирие съ Ромъния.

За българитѣ отъ с. Емехенли, Кузгунско, прѣдседатель на мѣстния комитетъ Михаилъ Василевъ.

Хроника

За абонатитѣ на в. „Добруджа“. Умоляватъ се всички абонати, на които прѣдварително сж биле изпратени квитанции за абонамента на в. „Добруджа“ да побързятъ да внесатъ сумитѣ, като съ писмо ни съобщатъ №-ра на издадената квитанция.

Поради приключване смѣткитѣ за 1917 г., умоляватъ се всички абонати да издължатъ абонамента си.

Администрацията.

За знание на населението. Когато отъ Бабадашката телеграфна станция се подаватъ телеграми за други градове въ царството, съ копие до нашия вѣстникъ, въ подаваните телеграми да не се пише „копие в „Добруджа“ — Бабадагъ, а просто да се донасятъ въ редакцията копия отъ телеграмитѣ за хроникиране, защото иначе тѣ се тълкуватъ, като отдѣлни телеграми Копията се таксуватъ съ по 50 ст. само, когато сж прѣдназначени за учрѣждения и лица, които живѣятъ въ градътъ, за кждѣто се изпраща телеграмата.

За нова година Честитимъ на читателитѣ си и своитѣ сѣмейства и близки, отъ които сме отдѣлени въ тоя тържественъ день, поради изпълнението на дългътъ си къмъ Отечество, новата 1918 година, съ най-сърдечни пожелания за пълно национално обединение на България и за въдворяване миръ между народитѣ.

За знание. По случай новата година, вѣстникътъ ни нѣма да излѣзе на 2 януари 1918. За нова година редакцията издава специална илюстрована притурка на вѣстника, която ще се продава по 20 стот

Притурката прѣдставлява едно разкошно таблo, което, като исторически документъ, трѣбва да краси домътъ на всѣки радѣтель за националната ни кауза.

Приѣтствени телеграми. По случай освобождението си, Гречанци, чрѣзъ мѣстния народенъ комитетъ, сж изпратили привѣтствени телеграми до министеръ-прѣдседателя, прѣдседателя на народното събрание, военния министъръ, главнокомандующия, командующия 3 армия, командира на 4 маршеви полкъ, който пръвъ е влѣзълъ въ селото нинъ и до всички шефове на политическитѣ ни партии.

Командирътъ на 53 полкъ отъ Серетския фронтъ е благодарилъ съ прочувствена телеграма на жителитѣ на гр. Тулча, с Енисала и Ени кьой за изпратеритѣ му привѣствия по случай праздникътъ на освобождението имъ.

По случай годишнината отъ освобождението си, жителитѣ отъ с. Телица сж поздравили телеграфически командиритѣ на 35 и 36 й полкове, които първи сж влѣзли миналата година въ селата имъ.

Колети за българитѣ плѣнници. На нашитѣ плѣнници могатъ да се изпращатъ колети като се спазватъ слѣднитѣ условия: желающитѣ трѣбва да поискатъ предварително разрѣшение отъ българското дружество „Червенъ Кръстъ“, бюро за военно-плѣнници, като въ писмото си за тазъ цѣль съобщатъ името и прѣзимето на плѣнника, точния му адресъ като плѣнникъ и полка и ротата, къмъ които се е числилъ прѣди плѣнението му. Слѣдъ като получатъ разрѣшение отъ бюрото могатъ да изпращатъ колети до Бюрото за военно плѣнни при дружеството и то като: 1) на самия колетъ се отбѣлѣзва така сжщо името и прѣзимето на плѣнника и №-ра ни разрѣшението; 2. Съдържанието да бжде изключително облѣкло. Храна и писма сж забранени. Нека всѣкой се съобразява съ това вареждане, защото всѣки колетъ ще се отвари и каквото се намѣри извънъ облѣклото, ще се унищожава. При това обвивката да бжде по възможность отъ по-здрава материя, за да може да издържва по-дълго пътуване. Слѣдъ като се прѣдаде колета на пощата да се съобщи веднага на Бюрото за изпращането му.

Пожаръ. съобщаватъ ни отъ Балчикъ: Прѣди нѣколко дни огнятъ обърна въ пепелище хубавата ни прогимназия, която не можиха да разрушатъ рускитѣ крайцери. Отъ цѣлата мобилировка и пособията можаха да бждатъ спасени само нѣколко дребни и прѣдмети и то само, защото имаше голѣмо нехайство. Балчичани настояватъ за една висша анкета, която да открие виновницитѣ въ проявяване прѣстжпна небрежность при ограничение на пожарътъ и причинитѣ за това. Всички сж готови да изнесатъ истината прѣдъ безпристрастнитѣ ваши анкетьори“.

По издирването безстопанскитѣ имоти въ Добруджа Въпросътъ за издирването на бестопанскитѣ имоти въ Добруджа трѣбва да бжде уреденъ по единъ много радиканенъ начинъ. Не е желателно, нито пъкъ е врѣме да се правятъ грѣшки и да се създаватъ поводи за оплаквания отъ това население, което и безъ това е достатъчно притеглило. Нашето мнѣние е, че слѣдъ като се изредиха сума власти по издирванията и се изминѣ толкова врѣме, въпросътъ за издаването заповѣди за описване иземане на безстопанскитѣ имоти трѣбва да се прѣдостави на гражданскитѣ съдилища, а тамъ гдѣто не сжществуватъ такива — на военнитѣ съдилища, които да се произнасятъ, по специално изработена за цѣльта бърза процедура, възъ основа на събранитѣ отъ прѣдставителитѣ на фиска дани. По тоя начинъ ще могатъ да бждатъ гарантирани правата на гражданитѣ отъ грѣшки или злонамѣрени донесения, безъ да пострадатъ интереситѣ на съкровището.

Старата реквизицита въ новите земи. Изплащането на старата реквизиция въ прѣдѣлитѣ на стара България е почти на привършване. Наскоро ще започне изплащането на старата реквизицията въ Добруджа и гюмюлджинско. Правителството по това изплащане е вече готовъ и тѣзи дни ще бжде публикуванъ въ Държавния Вѣстникъ.

Къмъ настоятелитѣ на в. Добруджа, Умоляватъ се г. г. настоятелитѣ, които иматъ останали екземпляри отъ броеве 4, 5, 6, 7, 8 и 9 отъ в. Добруджа да ги изпратятъ веднага въ администрацията.

Отъ администрацията.

Разписание на влаковетѣ и параходитѣ.

влаковетѣ Браила—Букурещъ.

Тръгва отъ Браила въ 7 ч. и 34 м. сутр.
Пристига въ Букурещъ 5 ч. 03 м. слѣдъ об.
Тръгва отъ Браила въ 5 ч. и 56 м. вечерьта.
Пристига въ Букурещъ въ 1 ч. и 02 м. сл. об.

Тръгва отъ Букурещъ въ 7 ч. и 15 м. сутр.
Пристига въ Браила въ 2 ч. и 06 м. сл. об.

Тръгва отъ Букурещъ въ 1 часа и 02 м. сл. об.
Пристига въ Браила въ 8 часа веч.

Забѣлѣжка: Врѣмето се разбира източно европейско (Бълг. врѣме).

параходитѣ Оршова — Браила.

Параходитѣ пристигатъ въ Браила всѣки понедѣлникъ и четвъртъкъ 6 30 пр. пладнѣ и отпжтуватъ нагорѣ сжщитѣ дни 8 30 пр. пладнѣ.

салътъ Браила — Гечетъ.

Тръгва отъ Браила въ 7 и 9 ч. пр. пл., и 1, и 3 ч. сл. пл. Тръгва отъ Гечетъ въ 8, и 10 ч. пр. пл и 2, и 4 ч. сл. пл.

Книжарница на фонда „Добруджа“
:: БАБАДАГЪ ::

Въ книжарницата се намиратъ за продаванъ въ ограничено количество екземпляри слѣдн. издания на ф. „Добруджа“:

№ 1. Историческитѣ права на България върху Добруджа отъ Миланъ Г. Марковъ. Цѣна 2 лева.

№ 2. Добруджа и нашето възраждане отъ С. Чилингировъ. Цѣна 5 лева

* * *

Добруджанци, побързайте да си набавитетия двѣ настолни книги за родината.

Книженъ Складъ на фонда „ДОБРУДЖА“

Пристигнаха въ склада въ голѣмо количество слѣднитѣ книги:

Учебници:

1. Букварь и първа читанка отъ М. Влайковъ
2. „ „ „ М. Господиновъ
3. Читанки за III и IV отдѣл. отъ Т. и М. Влайкови
4. „ за III отдѣление отъ Г. Балтаджиевъ
5. „ „ III и V отдѣл. отъ Г. Стояновъ и Хр. Тодоровъ
6. Смѣтанки за II, III и IV отдѣл. отъ А. Борджаковъ
7. Отечествознание за IV отд. отъ М. Влайковъ
8. Природознание за III и IV отд. отъ А. Борджаковъ
9. Законъ Божи за II, III и IV отд. отъ Богомилъ
10. Езиковни упражн. за II отд. отъ Карагюлевъ

Ржководства за учители

1. Практиката ни прѣзъ I и II учебна година отъ д-ръ В. Мановъ
2. Сборникъ за дѣтска забава, ч I и II отъ Д. Войчевъ
3. Практиката ни по природознание въ III отд. отъ А. Борджаковъ и Юрд. Савовъ
4. Утра и вечерини отъ Ив. Андрейчинъ
5. Упжтвания къмъ букваря и читанката отъ М. Господиновъ и М. Д. Николовъ.

Дѣтско четиво

1. Сп. „Звѣздица“ — отдѣлни книжки.
2) Библиотека „Дѣдови и бабини приказки“.

Канцеларски и ученически потрѣби

Дневници съ материални книги. Училищни бюджетни бланки. Приходни, разходни и квитанционни книги. Разни видове тетрадки, моливи, пера, мастила, пликове и др. Разни формуляри и бланки за общинскитѣ и войнскитѣ канцеларии.

Ликоветѣна на родитѣ дѣйци, портретитѣ на царя и пр.

Добруджанци, разпространявайтѣ вѣстникъ „Добруджа“

Издание на фонда „ДОБРУДЖА“ Печатница на фонда „Добруджа“ — Бабадагъ. Директоръ Драгомиръ Пачовъ.